

Prof. Tõnu Viik
Tallinna Ülikool, filosoofia

Kokkuvõtte ettekandest konverentsil "Mis on õnn?"
23.05.2008, Tartu

Simuleeritud õnn?

Ma lähtun Aristotelese õnne määratlusest, vastavalt millele õnn on see, mida kõik inimesed endale soovivad ja mille poole nad püüdlevad. Läbi aegade on jäänud lahtiseks, mis asi see inimeste elupüüdluste objekt on, sest ta ei lase ennast määratleda ei läbinisti subjektiivselt – kui inimese teadvuse seisund; ega ka läbinisti objektiivselt – kui teatavate olukordade saavutamine või teatavate asjade omamine. Õnn seisneb pigem hingelise seisundi ja objektiivse olukorra ühes erilist tüüpi seoses, mida ma fenomenoloogilise meetodi abil analüüsida proovin. Selle seose avamise jaoks kasutan ma võrdlusmaterjalina õnne simuleerimise strateegiat, mida soovivad nii paljud psühholoogilised, pseudo-psühholoogilised ja populaarreligioossed raamatud, kus õnne saavutamise vahendina soovitatakse endale naeratamist, positiivse enesekuvandi loomist, õnnelike inimeste käitumisharjumuste ülevõtmist, positiivseid enesesisendusi, jms. Vastates küsimusele, kas õnne simuleerimine inimest tegelikult ka õnnelikumaks teeb, proovin ma osutada õnnelikkuse sisemistele seaduspärasustele ja selgitada selle huvitava fenomeni olemust.